

Codul european împotriva cancerului – ediția a 5-a

14 moduri în care puteți contribui la prevenirea cancerului

Fișă
informativă

Recomandarea nr. 2 adresată persoanelor cu privire la expunerea la fumul de tutun produs de alte persoane

Asigurați un mediu fără fum de tutun în locuința și în autovehiculul dumneavoastră.

Rezumatul aspectelor esențiale

- Este cunoscut faptul că expunerea la fumul de tutun produs de alte persoane sau de capătul aprins al unei țigarete cauzează cancer. Fumul poate fi invizibil, poate rămâne în aer timp de câteva ore și se poate acumula pe suprafețe.
- Expunerea la fumul de tutun secundar poate cauza cancer pulmonar în cazul persoanelor care nu au fumat niciodată și, în plus, poate crește riscul altor tipuri de cancer. Aceasta generează, în plus, alte riscuri pentru sănătatea femeilor însărcinate, a sugarilor și a copiilor.
- Expunerea la fumul de tutun secundar poate fi un obstacol pentru persoanele care încearcă să renunțe la fumat.
- Asigurarea unui mediu fără fum de tutun în locuința și în autovehiculul dumneavoastră vă va ajuta să vă protejați și să îi protejați pe ceilalți împotriva expunerii la fumul de tutun secundar.

Fumul de tutun secundar și cancerul

În 2023, 23 % dintre rezidenții Uniunii Europene (UE) cu vârsta de cel puțin 15 ani au fost expuși la fumul de tutun din interior, jumătate dintre ei fiind expuși zilnic. Expunerea zilnică la fumul de tutun din interior a fost mai frecventă la bărbați decât la femei. În 2021, expunerea la fumul de tutun secundar a dus la 53 000 de decese în UE; aproape 9 000 dintre ele au fost cauzate de cancer. Expunerea la fumul de tutun secundar a copiilor cu vârste cuprinse între 13 și 15 ani a scăzut în perioada cuprinsă între 2002 și 2017, dar rămâne mare în unele state membre ale UE.

Este cunoscut faptul că expunerea la fumul de tutun produs de alte persoane (cunoscut sub denumirea de fum de tutun secundar) și a fumului care provine de la capătul aprins al țigaretelor, al trabucurilor, al pipelor și al altor produse din tutun pentru fumat, inclusiv al narghilelelor (cunoscut sub denumirea de flux de fum lateral) cauzează cancer. Fumul de tutun conține peste 5 000 de substanțe chimice, unele dintre acestea fiind cancerigene.

Expunerea la fumul de tutun secundar (în special pe perioade îndelungate de timp) poate cauza cancer pulmonar în cazul persoanelor care nu au fumat niciodată. Există unele dovezi că expunerea la fumul de tutun secundar este asociată cu cancerul de sân și cu cel de col uterin, precum și cu cancer la cap și gât. Cercetările recente au sugerat că expunerea la fumul de tutun secundar la domiciliu poate fi un obstacol puternic în calea renunțării la fumat pentru pacienții cu tipuri de cancer care, în mod tradițional, nu sunt percepute ca având legătură cu tutunul. Alte riscuri grave pentru sănătate sunt asociate cu expunerea la fumul de tutun secundar, în special pentru femeile însărcinate, sugari și copii. Printre aceste riscuri se numără greutatea mică la naștere după expunerea la fumul de tutun secundar în timpul sarcinii. Sugarii și copiii expuși la fumul de tutun secundar au un risc mai mare de afecțiuni respiratorii și auditive, precum și de moarte subită.

Acțiuni pentru a vă reduce riscul de cancer

Renunțarea la fumat este cea mai bună modalitate de a elimina riscul expunerii altor persoane la fumul de tutun secundar. Renunțarea la fumat la orice vârstă vă reduce riscul de cancer, iar șansele de reușită sunt sporite dacă puteți avea acces la ajutor profesional, inclusiv la sprijin comportamental și farmacoterapie (medicamente care vă ajută să renunțați la fumat).

Asigurați-vă că fumatul nu este permis în locuința și în autovehiculul dumneavoastră și evitați spațiile închise în care se fumează. Aceste acțiuni reduc riscul de expunere la fumul de tutun secundar pentru dumneavoastră și pentru ceilalți. Fumul de tutun se poate răspândi ușor în locuința dumneavoastră și se poate deplasa dintr-o încăpere în alta. El poate rămâne în aer timp de mai multe ore, iar ventilarea locuinței (deschiderea ferestrelor) sau a mașinii nu elimină complet riscul de expunere. Dacă fumați sau altcineva din gospodărie fumează, asigurați-vă că fumați întotdeauna în exterior și cereți-le celorlalți să procedeze la fel. Asigurați un mediu fără fum de tutun în autovehiculul dumneavoastră, evitând fumatul în timpul condusului și cerându-le celorlalți ocupanți ai vehiculului să nu fumeze.

Beneficii conexe pentru prevenirea bolilor netransmisibile (BNT) cu factori de risc similari și oportunități de promovare a sănătății

Expunerea la fumul de tutun secundar poate cauza afecțiuni cardiovasculare, inclusiv afecțiuni cardiace și accidente vasculare cerebrale, în cazul persoanelor care nu au fumat niciodată. Ea este, în plus, un factor de risc pentru afecțiunile respiratorii, inclusiv pentru bronhopneumopatia cronică obstructivă. Prin urmare, reducerea sau evitarea expunerii la fumul de tutun secundar va reduce și riscul apariției acestor afecțiuni.

Grupuri-țintă specifice

Fumatul este principala cauză evitabilă a inegalităților în materie de sănătate. În multe părți ale UE, probabilitatea ca persoane care nu au fumat niciodată și care locuiesc cu persoane care fumează de a proveni din gospodării mai puțin prospere este mai mare. Expunerea la fumul de tutun secundar, la fel ca fumatul activ, contribuie la aceste inegalități în materie de sănătate.

Aflați mai multe despre politicile care contribuie la sprijinirea reducerii sau a încetării expunerii la fumul de tutun secundar

Diverse politici sprijină reducerea consumului de tutun sau renunțarea la acesta. Aceste politici vor contribui, în plus, la reducerea expunerii la fumul de tutun secundar. Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului, care a fost ratificată de UE și de statele sale membre, stabilește aceste politici.

- Se poate prevedea introducerea unor legi cuprinzătoare privind mediile fără fum de tutun pentru a proteja persoanele împotriva fumului de tutun secundar în transportul public și la locul de muncă, în spațiile publice închise și în alte locuri publice. Crearea unor medii lipsite complet de fumul de tutun ajută fumătorii să renunțe la fumat și împiedică tinerii să înceapă să fumeze.
- Unele state membre ale UE au introdus, în plus, politici de combatere a fumatului în vehiculele private atunci când sunt prezenți copii și femei însărcinate. Aceste politici sunt, de regulă, puse în aplicare de poliție și implică o amendă în cazul în care un adult este surprins fumând într-un vehicul privat în care se află copii în calitate de pasageri.

Referințe

Carreras et al. (2020). Int J Cancer, 147(9): 2387-2393. PMID: 32356370

Carreras et al (2019). Prev Med, 129:105833. PMID: 31505203

Consiliul Uniunii Europene (2024). Recomandarea Consiliului privind mediile fără fum de tutun și fără aerosoli

Comisia Europeană (2024). „Attitudes of Europeans towards tobacco and related products” (Atitudinile europenilor față de tutun și produsele conexe). Disponibilitate la adresa: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2995>

Global Burden of Disease Collaborative Network (Rețeaua de colaborare privind povara globală a bolilor) (2021). Rezultatele studiului din 2021 privind povara globală a bolilor

Agencia Internațională pentru Cercetare în Domeniul Cancerului (2012). „Personal Habits and Indoor Combustions” (Obiceiuri personale și arderea în spațiile interioare). IARC Monographs (Monografiile IARC), volumul 100E

Idris et al. (2019). J Otolaryngol Head Neck Surgery, 48(1): 1-6. PMID: 31337433

Lawson et al. (2015). Cancer, 121(15): 2655-2663. PMID: 25877384

Malevolti et al. (2023). J Cancer Res Clin Oncol, 149(15):14353-14363. PMID: 37516982

Öberg et al. (2011). The Lancet, 377(9760): 139-146. PMID: 2112082

Royal College of Physicians (Colegiul Regal al Medicilor) (2010). „Passive smoking and children. A report by the Tobacco Advisory Group” (Fumatul pasiv și copiii – raport al Grupului consultativ pentru tutun)

Organizația Mondială a Sănătății. Convenția-cadru a OMS pentru controlul tutunului. Disponibilitate la adresa: <https://fctc.who.int/>

Organizația Mondială a Sănătății. Biroul regional pentru Europa. (2019). „European tobacco use: trends report 2019” (Consumul de tutun în Europa: raport privind tendințele pentru 2019): <https://iris.who.int/handle/10665/346817>

Această fișă informativă a fost elaborată de Grupul de lucru nr. 1 privind factorii determinanți ai stilului de viață, cu sprijinul Grupului de lucru nr. 5 privind comunicarea și educația pentru sănătate și al secretariatului proiectului privind Codul european împotriva cancerului – ediția a 5-a.

Octombrie 2025

© Uniunea Europeană, 2026

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt proprietatea Uniunii Europene, poate fi necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.